

	ZAŁĄCZNIK	Wydanie II 11 lutego 2016 r.	Symbol Z-5.4-1-2
	Karta przedmiotu rok akademicki 2017/2018		

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU

1. Nazwa przedmiotu:	Biologia człowieka				
2. Kod przedmiotu:	13,1				
3. Okres ważności karty:	Ważna od roku akademickiego 2017-2020				
4. Forma kształcenia:	Studia pierwszego stopnia 1				
5. Forma studiów:	stacjonarne				
6. Kierunek studiów:	Wychowanie Fizyczne				
7. Profil studiów:	Praktyczny P				
8. Specjalność:					
9. Semestr:	pierwszy				
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Kultury Fizycznej i Zdrowia				
11. Prowadzący przedmiot:	Mgr Jolanta Wiercińska				
12. Grupa przedmiotów:	Moduł zajęć ogólnouczelnianych				
13. Status przedmiotu:	Obligatoryjny				
14. Język prowadzenia zajęć:	Polski				
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:	Wiedza z zakresu biologii ze szkoły średniej.				
16. Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z budową elementarną komórki, funkcją i znaczeniem poszczególnych organelli komórkowych. Realizacja przedmiotu <i>Biologia człowieka</i> ma umożliwić studentom zdobycie podstawowej wiedzy z budowy i funkcji kwasów nukleinowych oraz ukazanie znaczenie genów w dziedziczeniu cech i chorób genetycznych. Ponadto celem jest zapoznanie uczących się z budową, funkcją tkanek.				
17. Efekty kształcenia:					
Ozn.	Opis efektu kształcenia	Metoda realizacji efektu kształcenia	Metoda sprawdzenia efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla specjalności/ kierunku studiów
W	Student zna elementarną terminologię używaną w naukach o zdrowiu i kulturze fizycznej. Posiada ogólną znajomość budowy i funkcji organizmu człowieka, potrafi opisać podstawowe procesy zachodzące w organizmie człowieka.	Metody podające: wykład informacyjny; objaśnienia; Metoda eksponująca: film	Pisemne kolokwium oraz testy z dostępem i bez dostępu nomogramów	W/Ćw	W01(**)
U	Student potrafi wykorzystywać podstawową zdobytą wiedzę teoretyczną z zakresu wychowania i kultury fizycznej oraz powiązanych dziedzin w celu analizy i interpretacji problemów w tym edukacyjnych i	wykład problemowy; pokaz, demonstracja; metody praktyczne: ćwiczenia przedmiotowe (mikroskop)	pisemne kolokwium, prezentacje multimedialne indywidualne	W/Ćw	U02 (**)

	wychowawczych, a także komunikacji między ludzką.				
K	Student ma świadomość znaczenia nauk i zakresu wiedzy poruszanych podczas studiów, potrafi odnieść zdobytą wiedzę w projektowaniu dalszych zadań zawodowych i prywatnych.	dyskusja kierowana; dyskusja o charakterze wolnym, burza mózgów	Podsumowanie, samoocena efektów kształcenia lub obserwacja podejmowanych przez studenta działań podczas ćwiczeń przedmiotowych		K02(**),
04					
18. Formy i wymiar zajęć:		Stacjonarne, wykład: 15 godzin, ćwiczenia: 15 godzin			
19. Treści kształcenia:					
WYKŁADY:					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa i podstawowe funkcje komórki, organella komórkowe, Budowa błony komórkowej. Transport przez błony komórkowe /bierny, ułatwiony, aktywny (4). 2. Rozmnażenie-Mitoza Mejoza – (2). 3. Gametogeneza. Spermatogeneza, budowa jądra. Oogeneza, budowa jajnika (1). 4. Embriologia .Powstawanie podział listków zarodkowych(2) 5. Organogeneza. Narządy pierwotne i wtórne (2). 6. Budowa i rodzaje kwasów nukleinowych. Znaczenie pojęć /homozygota, heterozygota, fenotyp, genotyp, kariotyp/. I Prawo G. Mendla. Hemofilia, daltonizm. Dziedziczenie grup krwi (2). 7. Zaliczenie wykładów (1). 					
ĆWICZENIA:					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Podział, budowa i funkcje tkanki łącznej. / Tk. łącznej właściwej, tk. tłuszczowej/ (1). 2. Podział, budowa i funkcje tkanki łącznej / tk. chrzęstna, kostna / (2). 3. Budowa i funkcje krwi. Rola krwi w utrzymaniu homeostazy. Rola i znaczenie elementów morfotycznych krwi (2). 4. Proces krzepnięcia krwi. Grupy krwi (1). 5. Kolokwium – zakres wiadomości – ćwiczenie I – IV, wykłady (1). 6. Budowa i funkcje tkanki glejowej i nerwowej. Budowa komórki nerwowej. Budowa synaps, rola synaps i przekaźników chemicznych (2). 7. Potencjał czynnościowy i spoczynkowy. Polaryzacja, depolaryzacja, repolaryzacja. Zasada konwergencji i dywergencji (1). 8. Podział tkanki mięśniowej. Budowa kom. mięśniowej, funkcje tkanki mięśniowej. Budowa sarkomeru. Teoria ślizgowego skurczu mięśniowego (1). 9. Kolokwium – zakres wiadomości - ćwiczenia VI – IX, wykłady (1). 10. Podział tkanki nabłonkowej ze względu na funkcję i budowę. Występowanie i znaczenie tkanki nabłonkowej w organizmie (1). 11. Kolokwium – zakres wiadomości - ćwiczenia XI – XII, wykłady (1). 					
Zaliczenie ćwiczeń i wykładów z biologii człowieka (1).					
20. Egzamin:		Nie			
21. Literatura podstawowa:					
<ol style="list-style-type: none"> 1. A.K.Gajewski, E..Skierska: Biologia – podręcznik dla studentów wychowania fizycznego. Wydawnictwo AWF Warszawa 1999. 2. Biologia rozwoju człowieka. Antoni Kuśka, Wydawnictwo AWF Katowice 2000. 3. Histologia. Wojciech Sawicki. Wydawnictwo Lekarski PZWL 2000. 4. Zarys histologii. S.Zawistowski. PZWL 1986. 5. W.N.Jarygin: Biologia. Podręcznik dla studentów medycyny. 6. Tadeusz Cichoński, Jan Litwin, Jadwiga Jarecka. Kompendium Histologia Podręcznik dla studentów i lekarzy. Wydawnictwo Uniwersytet Jagielloński, Kraków 2002. 7. Histologia. Kolorowy atlas cytologii i histologii człowieka. Sobota. 8. Strukturalne podstawy biologii komórki. W. Kilariski, PWN 2003. 9. Bogdan Sadowski: Biomedyczne mechanizmy zachowania się ludzi i zwierząt, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003. 10. P.C. Turner, A.G. McLennan, A.D. Bates, M.R.H. White Biologia molekularna – Krótkie wykłady, Wyd. naukowe PWN 2007 Warszawa. 11. J. Fisher, J.R.P. Arnold: Chemia dla biologów-Krótkie wykłady, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2008. 12. A. Longstaff : Neurobiologia-Krótkie Wykłady, PWN 2006, Warszawa. 					

22. Literatura uzupełniająca:

1. A.Jopkiewicz, E.Suliga: Biologiczne podstawy rozwoju człowieka. Wydawnictwo i Zakład Poligrafii Instytutu Technologii Eksploatacji, Radom – Kielce 1998.
2. M.Czapska, Z.Czapski: Wskazówki do ćwiczeń z biologii w zakresie studiów wych. Fizycznego, PWN, Warszawa 1995.
3. K.Boczkowski: Zarys genetyki medycznej. Podr.dla studentów medycyny., PZWL Warszawa 1990.
4. H.Bartel : Embriologia dla studentów medycyny.
5. Bruce R. Korf : Genetyka człowieka. Rozwiązanie problemów medycznych., PWN, Warszawa 2003.
6. Biomedyczne podstawy rozwoju z elementami higieny szkolnej. Wydawnictwo Adam Marszałek, 2004.
7. W. Traczyk: Fizjologia człowieka w zarysie., Wyd lekarskie.
8. R.K. Murray, D. K. Granner, V., W. Rodwell, Biochemia Harpera ilustrowana Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2006.
9. V. L. Davidson, D. i D.B. Sittman, Biochemia. Urban & Partner, Wrocław 2002.
10. J. Koolman, K. – H. Röhm, Biochemia ilustrowany przewodnik. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2005.

23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:

Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta
1	Wykład	15 (przygotowanie się do zajęć, do kolokwium)
2	Ćwiczenia	15 (przygotowanie się do zajęć, do kolokwium)
3	Konwersatoria praca własna	
4	Laboratorium	
5	Projekt	
6	Seminarium	
7	Inne: <ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie prezentacji • Przygotowanie referatu 	
Suma godzin		60

24. Suma wszystkich godzin:

90

25. Liczba punktów ECTS:

3

26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:

1

27. Liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy studenta:

1

Efekt kształcenia	Ocena	Opis wymagań
W	Bdb	student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat biologii, biegle zna fakty z zakresu, definiuje pojęcia w sposób pełny. Student posługuje się terminologią stosowaną w naukach biomedycznych. Posiada podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka, budowy cytologicznej i histologicznej. bardzo dobrze zna terminologię używaną w naukach o kulturze fizycznej, samodzielnie i prawidłowo formułuje wnioski i interpretuje fakty Poznał przyczyny różnorodności organizmów oraz posiadał podstawową wiedzę z zakresu genetyki.
	Db+	student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat biologii, biegle zna fakty z zakresu, definiuje pojęcia w sposób pełny. Student posługuje się terminologią stosowaną w naukach biomedycznych. Posiada podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka, budowy cytologicznej i histologicznej. dobrze zna terminologię używaną w naukach o kulturze fizycznej, samodzielnie i prawidłowo formułuje wnioski i interpretuje fakty Poznał przyczyny różnorodności organizmów oraz posiadał podstawową wiedzę z zakresu genetyki.
	Db	student ma uporządkowaną i pogłębioną w stopniu dobrym na temat biologii, zna fakty z zakresu, definiuje pojęcia w sposób pełny. Student posługuje się terminologią stosowaną w naukach biomedycznych. Posiada podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka, budowy cytologicznej i histologicznej. dobrze zna terminologię używaną w naukach o kulturze fizycznej, samodzielnie i prawidłowo formułuje wnioski i interpretuje fakty Poznał przyczyny różnorodności organizmów oraz posiadał podstawową wiedzę z zakresu genetyki.

	Dst+	student ma uporządkowaną wiedzę na temat biologii, zna fakty z zakresu, definiuje pojęcia w sposób pełny. Student posługuje się terminologią stosowaną w naukach biomedycznych. Posiada podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka, budowy cytologicznej i histologicznej. dostatecznie zna terminologię używaną w naukach o kulturze fizycznej, z pomocą prawidłowo formułuje wnioski i interpretuje fakty . Posiadał podstawową wiedzę z zakresu genetyki.
	Dst	student ma uporządkowaną wiedzę na temat biologii, zna fakty z zakresu, definiuje pojęcia w sposób pełny. Student posługuje się terminologią stosowaną w naukach biomedycznych. Posiada podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka, budowy cytologicznej i histologicznej. dostatecznie zna terminologię używaną w naukach o kulturze fizycznej, z pomocą prawidłowo formułuje wnioski i interpretuje fakty Poznał podstawową wiedzę z zakresu genetyki.
	ndst	student nie ma podstawowej wiedzy na temat biologii nie zna terminologii używanej w naukach o biomedycznych
U	Bdb	student potrafi wszechstronnie wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną, potrafi przedstawić, zaprezentować własne poglądy poparte argumentacją literatury w danej dziedzinie. Posiada umiejętność zastosowania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Potrafi posługiwać się w mowie i piśmie językiem naukowym w tej dyscyplinie. Dokonuje kompleksowej analizy zjawisk z zakresu biologii na podstawie samodzielnych dobranych przykładów, logicznie i jasno konstruuje swe wypowiedzi Student cechuje się samodzielnością w poszerzaniu i zdobywaniu wiedzy, rozwija swoje zainteresowania i umiejętności. Potrafi wykorzystać podstawową zdobytą wiedzę teoretyczną z zakresu nauk biomedycznych oraz odpowiednio tą wiedzę zinterpretować
	Db +	student potrafi umiejętnie i dobrze wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną potrafi przedstawić, zaprezentować własne poglądy poparte argumentacją literatury w danej dziedzinie. Posiada umiejętność zastosowania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Potrafi względnie poprawnie posługiwać się w mowie i piśmie językiem naukowym w tej dyscyplinie. Dokonuje prawidłowej analizy zjawisk z zakresu biologii na podstawie typowych przykładów, poprawnie, z niewielką ilością błędów konstruuje swe wypowiedzi Student cechuje się samodzielnością w poszerzaniu i zdobywaniu wiedzy, rozwija swoje zainteresowania i umiejętności. Potrafi wykorzystać podstawową zdobytą wiedzę teoretyczną z zakresu nauk biomedycznych oraz odpowiednio tą wiedzę zinterpretować
	Db	student potrafi dobrze wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną potrafi przedstawić, zaprezentować własne poglądy poparte argumentacją literatury w danej dziedzinie. Posiada umiejętność zastosowania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Potrafi względnie poprawnie posługiwać się w mowie i piśmie językiem naukowym w tej dyscyplinie. Dokonuje prawidłowej analizy zjawisk z zakresu biologii na podstawie typowych przykładów, poprawnie, z niewielką ilością błędów konstruuje swe wypowiedzi Student cechuje się samodzielnością w poszerzaniu i zdobywaniu wiedzy, rozwija swoje zainteresowania i umiejętności. Potrafi wykorzystać podstawową zdobytą wiedzę teoretyczną z zakresu nauk biomedycznych oraz odpowiednio tą wiedzę zinterpretować.
	Dst+	student potrafi dostatecznie dobrze wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną, potrafi przedstawić, zaprezentować własne poglądy poparte argumentacją literatury w danej dziedzinie. Posiada dostateczną umiejętność zastosowania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Potrafi w formie podstawowej posługiwać się w mowie i piśmie językiem naukowym w tej dyscyplinie. Jest w stanie z pomocą dokonać analizy zjawisk z zakresu biologii, wypowiedzi konstruowane są względnie poprawnie choć wymagają poprawek
	Dst	student potrafi dostatecznie wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną, potrafi przedstawić, zaprezentować własne poglądy poparte argumentacją literatury w danej dziedzinie. Posiada dostateczną umiejętność zastosowania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Potrafi w formie podstawowej posługiwać się w mowie i piśmie językiem naukowym w tej dyscyplinie. Jest w stanie z pomocą dokonać analizy zjawisk z zakresu biologii, wypowiedzi konstruowane są względnie poprawnie choć wymagają poprawek
	Nast.	student nie potrafi wykorzystywać podstawowej wiedzy teoretycznej, nie przedstawia, własnych poglądów, nie zna literatury w danej dziedzinie. Nie posiada umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Nie zna języka naukowego w tej dyscypliny. Nie zna pojęć biomedycznych, nie formułuje wniosków
K	o.	Student aktywnie uczestniczy w dyskusji prezentując własny punkt widzenia i argumentując go, rzetelnie i terminowo realizuje powierzone zadania, z własnej inicjatywy poszerza zakres wiedzy z przedmiotu. Student ma świadomość znaczenia nauk biomedycznych oraz zakresu wiedzy omawianych na biologii, potrafi odnieść zdobytą wiedzę w przyszłej pracy i w życiu codziennym. Posiada przekonanie o wartości zdobytych umiejętności oraz wiedzy.
	no.	Student nie uczestniczy w dyskusjach, nie potrafi ocenić poziomu swoich kompetencji w zakresie wiedzy nauk biomedycznych.

28. Uwagi:		

Zatwierdzono:

.....
(data i podpis prowadzącego)

.....
(data i podpis)